

**OSIYO XALQARO
UNIVERSITETI**
XALQARO DARAJADAGI
TA'LIM MASKANI

XORIJIY TILLARNI O'QITISH METODOLOGIYASINI MODERNIZATSIYA QILISH MUAMMOLARI: MAHALLIY VA XORIJIY TAJRIBA

MAVZUSIDAGI RESPUBLIKA ILMIY-NAZARIY ANJUMAN TO'PLAMI

**23-24- OKTABR
BUXORO 2025**

О‘ЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
МИНИСТЕРСТВО ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ, НАУКИ И ИННОВАЦИЙ
РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН
MINISTRY OF HIGHER EDUCATION, SCIENCE AND INNOVATION
OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN

OSIYO XALQARO UNIVERSITETI
АЗИАТСКИЙ МЕЖДУНАРОДНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ASIA INTERNATIONAL UNIVERSITY

XORIJIY TILLARNI O‘QITISH METODOLOGIYASINI MODERNIZATSIYA
QILISH MUAMMOLARI: MAHALLIY VA XORIJIY TAJRIBA MAVZUSIDAGI
RESPUBLIKA ILMIY-NAZARIY ANJUMAN TO‘PLAMI

СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ РЕСПУБЛИКАНСКОЙ НАУЧНО-
ТЕОРЕТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ, ПОСВЯЩЁННОЙ ПРОБЛЕМАМ
МОДЕРНИЗАЦИИ МЕТОДОЛОГИИ ПРЕПОДАВАНИЯ ИНОСТРАННЫХ
ЯЗЫКОВ НА ПРИМЕРЕ ОТЕЧЕСТВЕННОГО И ЗАРУБЕЖНОГО ОПЫТА

PROCEEDINGS OF THE REPUBLICAN SCIENTIFIC AND THEORETICAL
CONFERENCE ON PROBLEMS OF MODERNIZING THE METHODOLOGY
OF FOREIGN LANGUAGE TEACHING IN THE EXAMPLE OF LOCAL AND
INTERNATIONAL EXPERIENCE

BUXORO – 2025
«DURDONA» nashriyoti

74.00+81.2

37.091.33:81'243(082)

D 43

S.S. Dexkanov

“Xorijiy tillarni o‘qitish metodologiyasini modernizatsiya qilish muammolari: mahalliy va xorijiy tajriba” mavzusidagi respublika ilmiy-nazariy anjuman to‘plami / S.S. Dexkanovning umumiy tahriri ostida – Buxoro: «Sadriddin Salim Buxoriy» Durdona nashriyoti, - 2025. – 712 b..

UO'K 37.091.33:81'243(082)

KBK 74.00+81.2

Tashkiliy qo‘mita:

A.A. Ikramov, OXU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo‘yicha prorektor, rais;

M.N. Nurullayev, OXU O‘quv ishlari bo‘yicha prorektor, rais muovini;

F.F. Usmonov, OXU Moliya-iqtisod ishlari bo‘yicha prorektor, a‘zo;

Z.O. Qoryog‘diyev, OXU Ijtimoiy fanlar va texnika fakulteti dekani, a‘zo;

Z.Z. Gafarova, OXU Xorijiy til va ijtimoiy fanlar kafedrası mudiri, a‘zo;

M.A. Sadullayeva, OXU Xorijiy til va ijtimoiy fanlar kafedrası dotsenti, a‘zo;

N.Z. Tasheva, OXU Xorijiy til va ijtimoiy fanlar kafedrası o‘qituvchisi, a‘zo;

S.U. Berdiyeva, OXU Xorijiy til va ijtimoiy fanlar kafedrası o‘qituvchisi, a‘zo;

N.X. Xakimova, OXU Xorijiy til va ijtimoiy fanlar kafedrası o‘qituvchisi, a‘zo;

M.R. Tursunova, OXU Xorijiy til va ijtimoiy fanlar kafedrası o‘qituvchisi, a‘zo;

S.U. Nasridinova, OXU Xorijiy til va ijtimoiy fanlar kafedrası o‘qituvchisi, a‘zo;

D.R. Nosirova, OXU Xorijiy til va ijtimoiy fanlar kafedrası o‘qituvchisi, a‘zo;

R.V. Bafojeva, OXU Xorijiy til va ijtimoiy fanlar kafedrası o‘qituvchisi, a‘zo;

M.A. Mustafojeva, OXU Xorijiy til va ijtimoiy fanlar kafedrası o‘qituvchisi, a‘zo;

M.A. Shodiyeva, OXU Xorijiy til va ijtimoiy fanlar kafedrası o‘qituvchisi, a‘zo;

S.T. Raximova, OXU Xorijiy til va ijtimoiy fanlar kafedrası o‘qituvchisi, a‘zo.

© 978-9910-10-522-7

© Dexkanov, S.S

©«DURDONA» nashriyoti

KONTEKST VA MADANIY OMILLARNING TARJIMAGA TA'SIRI

Marxabo Abdullayeva

Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti f.f.n. dotsenti,

Sodiqova Dinora Ilhom qizi

Katta o'qituvchi, Xorijiy til va adabiyoti kafedrası, Xalqaro Nordik Universiteti Tayanch doktorant,

Toshkent davlat transport Universiteti Email: dinorasodikova1990@gmail.com

Annotatsiya. Ushbu maqolada tarjima jarayonida kontekst va madaniy omillarning tutgan o'rni tahlili hamda ularning qiyinchiliklarini tadqiq qilgan holda badiiy tarjimalardan misollar qiyoslanadi. Til faqat grammatik ya leksik birliklardan iborat emas, balki u muayyan madaniyatga singdirilgan qadriyatlar, ijtimoiy normalar va tarixiy konnotatsiyalarni ham o'z ichiga oladi. Maqolada tarjima vaqtida yuzaga keladigan madaniy noaniqliklar, kontekstual tafovutlar hamda ularni tog'ri ifodalash usullari muhokama qilinadi. Misollar orqali madaniy moslashtirish va kontekstual tafsirning tarjima sifati va to'g'riligiga qanday ta'sir qilishi yoritiladi.

Kalit so'zlar : Tarjima, kontekst, madaniyat, ekvivalentlik, madaniy adaptatsiya, semantik tafsir, pragmatik yondashuv

Kirish. Tarjima til o'zgarishi jarayoni bo'lib, bu jarayonda nafaqat lug'aviy birliklar, balki ularning ma'nosi, uslubi, va madaniy konnotatsiyasi ham o'z aksini topadi. Tarjimon nafaqat ikki til orasidagi grammatik va semantik tafovutlarni hisobga olishi, balki har ikkala tilga tegishli madaniy kontekstni ham zohiran anglab yetmog'ligi lozim. Ayniqsa, badiiy, publitsistik va diniy matnlar tarjimasida bu omillar o'zini yaqqol namoyon etadi.

Kontekst so'z yoki iboraning ma'nosini aniqlovchi muhit bo'lib, u til birliklarining to'g'ri talqin qilinishiga xizmat qiladi. Bir so'z yoki iboraning ma'nosi uning joylashuvi, vaqt, voqea, ishtirokchilar va boshqa til birliklari bilan bog'liq holda aniqlanadi.

So'nggi yillarda tarjimashunoslik san'atiga bo'lgan qiziqish nafaqat ushbu soha tajribali mohir ustalarini, balki yosh, havaskor tilshunos hamda tarjimashunoslarni ham o'z sir sinoatlari domiga tortmoqdaki, qator ko'zga ko'rinadigan tadqiqotlar ilmiy hamjamiyatga aynan yosh tadqiqotchilar tomonidan taqdim etila boshlandi. Jumladan, badiiy tarjima masalalari dolzarb mavzu sifatida talqin qilinmoqda (Hamidov 2020; Abdullayeva, 2021; Sodiqova, 2024; Khalikova, 2024; Turgunov 2025 ;).

Tadqiqot usullari va materiallar. Har bir til o'ziga xos madaniy muhitda shakllanadi va shu muhitda rivojlanadi. Til — bu nafaqat aloqa vositasi, balki ma'lum bir jamiyatning tarixiy, ijtimoiy va ma'naviy qadriyatlarini o'zida mujassam etgan madaniy hodisa hamdir. Shu bois, tarjima jarayonida lingvistik ekvivalentlikni topishning o'zi yetarli bo'lmaydi; tarjimon, eng avvalo, madaniy tafovutlarni chuqur anglashga majbur bo'ladi. Venuti (1995) ta'kidlaganidek, tarjima bu faqat "so'zlar almashinuvi" emas, balki madaniyatlar o'rtasidagi "ko'prik qurish" jarayonidir. Ba'zi tillardagi olmoshlar kategoriyasi tafovutlari madaniy kontekstda farq qilishi tarjimonlarga qiyinchilik tug'dirishi mumkin bo'lgan jabhalardan biridir. Xususan, ingliz tilidan o'zbek tiliga tarjima qilingan Jor Oruellning "1984" asarida bosh qahramon Uinstonning ma'shuqasi Juliya Uinstonga "sen" deb murojaati o'zbek madaniyati kontekstiga mos kelmasligini ta'kidlab o'tishimiz mumkin. Shunday ekan, qiyoslash usuli orqali yuqoridagi romanning ingliz hamda o'zbek tilidagi tarjimalarini tadqiq etilganda quyidagilarga duch kelish mumkin:

Inglizchada: 'Rats!' murmured Winston. 'In this room!' 'They're all over the place,' said Julia indifferently as she lay down again. 'We've even got them in the kitchen at the hostel. Some parts of London are swarming with them. Did you know they attack children?'

O'zbekcha tarjimasi: -Kalamushlar! Shivirladi Uinston – Bu xonada!

- Ha, ular to'lib yotibdi,- loqayd javob berdi Juliya va yana yotdi.- ayrim mavzelarda, oshib-toshib, bijg'ib yotibdi. Ular bolalarga hujum qilishini bilasanmi?

Yoki: 'Dearest! You've gone quite pale. What's the matter? Do they make you feel sick?'

O'zbekchada: -Jonginam! Ranging oqarib ketdi. Senga nima bo'ldi?

Romandan olingan misollar parchasida ko'rinib turibdiki, ushbu bilvosita tarjima qilingan asar (rus tilidan Karim Bahriyev tarjimasi) tarjima qilinayotgan til madaniyatida er-xotin, qiz-yigitga o'zini yaqin olib qilgan murojaati "sen" olmoshi bilan ifodalansa, o'zbek madaniyatida esa ushbu holatlarda "Siz" olmoshi

bilan murojaat etish maqsadga muvofiq bo'ladi. Shu sababli, o'zbek kitobxonlariga yuqoridagi misollar kabi qahramonlar nutqi tarjimalarida bunday madaniy o'ziga xosliklar hisobga olinishi darkordir.

Natijalar va muhokamalar. Madaniy tafovutlarni bartaraf etishning samarali usullaridan biri — bu madaniy adaptatsiya (transkultursiya) usulidir. Bu usulda tarjimon matndagi so'z yoki ifodani so'zma-so'z tarjima qilish o'rniga, ma'nosini va madaniy kontekstini maqsad tilida mos ekvivalent yoki tushuntirish orqali yetkazadi. Shunga o'xshash holatlar badiiy adabiyot, folklor, diniy matnlar va tarixiy hujjatlarda keng uchraydi. Shu sababli tarjimon madaniy kontekstni chuqur o'rganib, matnni maqsad auditoriyasining madaniy idrokiga moslashtiradi. Bu esa tarjimaning tabiiyligi va tushunarililigi oshiradi.

Venuti (1995) bu jarayonni "domestication" (madaniy yaqinlashtirish) va "foreignization" (begonaligini saqlash) strategiyalari bilan izohlaydi. Tarjimon qaysi strategiyani tanlashini asar janri, maqsadli auditoriya va kommunikativ vazifa belgilaydi.

Madaniy tafovutlar tarjimaning aniqlik, moslik va pragmatik ta'sir jihatlariga kuchli ta'sir ko'rsatadi. Tarjima qilinayotgan matnning maqsad auditoriyasi, tarixiy-madaniy konteksti va janri inobatga olinmasa, ma'no noto'g'ri talqin qilinishi yoki madaniy jihatdan nomaqbul holat yuzaga kelishi mumkin. Shu bois ko'plab zamonaviy tarjima nazariyalari madaniy kompetensiyani tarjimonning asosiy ko'nikmalaridan biri sifatida ko'radi.

Ko'plab so'zlar yoki iboralar muayyan madaniyatga xos bo'lib, boshqa tillarda ularning to'liq ekvivalentini topish deyarli imkonsizdir. Bu hodisa tarjima nazariyasida "madaniy o'ziga xoslik" yoki "madaniy belgilar" (culture-specific items) deb yuritiladi (Newmark, 1988).

Xulosa. Madaniyat va til bir-biri bilan uzviy bog'liq bo'lib, tarjima jarayonida bu aloqani hisobga olish tarjimaning sifatini belgilovchi muhim omillardandir. Madaniy so'zlar, iboralar va tushunchalarni to'g'ri talqin etish tarjimonning faqat lingvistik bilimiga emas, balki madaniy saviyasiga ham bog'liq. Shuning uchun tarjimada madaniy adaptatsiya, izohli tarjima va strategik yondashuvlar keng qo'llaniladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Bassnett, S. (2013). *Translation Studies*. Routledge.
2. Hamidov, X., & Abdullayeva, M. (2024). Alternative Versions and Functional Characteristics of Phraseologists in Uzbek. *EUROPEAN JOURNAL OF INNOVATION IN NONFORMAL EDUCATION*, 4(3), 51-54.
3. Khalikova, D. (2024). The Impact Of Social Media On Language Change And Communication Practices. *Nordic_Press*, 3(0003)
4. Nida, E. A. (1964). *Toward a Science of Translating*. Leiden: Brill.
5. Newmark, P. (1988). *A Textbook of Translation*. Prentice Hall.
6. Leppihalme, R. (1997). *Culture Bumps: An Empirical Approach to the Translation of Allusions*. Multilingual Matters.
7. Katan, D. (2004). *Translating Cultures: An Introduction for Translators, Interpreters and Mediators*. St. Jerome Publishing.
8. Orwell G. 1984. USA: Secker & Warburg Ltd., 1949.-p.125.
9. Sodiqova, S. I. (2024). Decoding names: approaches to translating anthroponyms across cultures. In *International Conference on World Science and Resarch* (Vol. 1, No. 1, pp. 43-47).
10. Turgunov, S. (2025). Sociolinguistic Effects Of Globalization: Change And Spread Of Negative Expressiveness. *International Journal of Artificial Intelligence*, 1(4), 1230-1233.
11. Yamada, H. (2012). *Japanese Food Culture and Language*. Tokyo University Press.
12. Venuti, L. (1995). *The Translator's Invisibility: A History of Translation*. London: Routledge.
13. Абдуллаева, М. (2024). Национально-Культурные Особенности Перевода Прозы (на примере прямых переводов с английского языка конца XX-начала XXI века). *Предпринимательства и педагогика*, 3(4), 3-10
14. Жорж Оруэлл. "1984". Карим Бахриев таржимаси. Тошкент: Нихол, 2020. – 338 б.

ПЕРСУАЗИВНЫЙ ПОТЕНЦИАЛ ЭВФЕМИЗМОВ В МЕДИА ПОЛИТИЧЕСКОМ ДИСКУРСЕ_Тригулова Татьяна Александровна	502
ZOONIMLAR VA LINGVOKOGNITIV YONDASHUV: O'ZBEK, QORAQALPOQ VA INGLIZ OLIMLARINING QARASHLARI BO'YICHA ILMIY TAHLIL_Turdiyeva Roza Sultanmuratovna	503
O'ZBEK VA INGLIZ XALQLARINING MEHNAT TUSHUNCHASIGA BO'LGAN TAFAKKURI_Matsolayeva Surayyo Quvondiq qizi	506
ОСОБЕННОСТИ ИННОВАЦИОННОГО УСВОЕНИЯ РУССКИХ ФРАЗЕОЛОГИЗМОВ В ИНОЯЗЫЧНОЙ АУДИТОРИИ Расулова Камола Юнусжоновна,	508

4-SHO'BA. ADABIYOT NAZARIYASI VA TARJIMA AMALIYOTIDA INNOVATSION IZLANISHLAR VA YANGI KONSEPSIYALAR

БАДИЙ АСАР ТАРЖИМАСИ ФАҚАТГИНА СЎЗЛАР ВА ГАПЛАР ТАРЖИМАСИ ЭМАС_Бакаева Мухаббат Каюмовна,	513
G'ARB ERTAKLARIDA MADANIYATNING AKS ETISHI_Muxammedova Xulkar Eliboyevna	515
BADIY ASARLAR TARJIMASINING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI_Kasimova Rano Raxmatulloyevna,	517
TRANSLATION PROBLEMS OF DEATH AND LIFE IN ENGLISH AND UZBEK_Karimova Dilorom Shavkatovna	518
THE LANGUAGE OF LOVE IN LITERATURE: A UNIVERSAL POWER SHAPING HUMAN LIFE _Mavlonova Ugiloy Khamdamovna, Faxriddinova Ferangiz Feruz qizi	521
JAHON ADABIYOTIDA TALABA PORTRETINING BERILISHI VA UNING XARAKTER XUSUSIYATLARI_Abdullayeva Nabiya Idrisovna	524
STYLISTIC PECULARITIES OF TRANSLATION _Xoshimkhojayeva Mokhirukh Muzaffarovna, _Yodgorova Muqaddas Fakhridin qizi,	526
"JANUB RENESSANSI" DAVRI YOZUVCHILARI ASARLARINING MILLIY O'ZIGA XOSLIGI_Umrzaqov Islomjon Isroilovich	527
С. АХМАД ВА В. РАСПУТИН ИЖОДИДА АДАБИЁТ НАЗАРИЯСИ ВА ЗАМОНАВИЙ ИННОВАЦИОН ИЗЛАНИШЛАР ТАҲЛИЛ МЕТОДЛАРИНИ МАДАНИЯТЛАРАРО ТАҲЛИЛИ_Ходжаев Комилхон Юнусович	530
СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ РОМАНА С. АХМАДА И ПОВЕСТИ В. РАСПУТИНА В КОНТЕКСТЕ ИННОВАЦИОННЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ ТЕОРИИ ЛИТЕРАТУРЫ И ПЕРЕВОДА_Ходжаев Комилхон Юнусович	532
LUIZA ERDRIKINING "LAROUZ" ASARIDA QABILA QONUNLARI IFODASI_Muxammedova Nilufar Eliboyevna	534
ECOLOGICAL THEMES IN UZBEK AND AMERICAN ECO-FICTION NOVELS_Khayrullaeva Nigora begim Nematilloevna	536
KONTEKST VA MADANIY OMILLARNING TARJIMAGA TA'SIRI_Marxabo Abdullayeva, Sodikova Dinora Ilhom qizi	539
ВЛИЯНИЕ ПОЭТИКИ УИЛЬЯМА ГИБСОНА НА СОВРЕМЕННУЮ НАУЧНУЮ ФАНТАСТИКУ: КИБОРГ-ОБРАЗЫ В КИБЕРПАНКЕ_Каримов Улугбек Нусратович	541
СПЕЦИФИКА ХУДОЖЕСТВЕННОГО АНАЛИЗА КИБОРГ-ОБРАЗОВ В РОМАНАХ МАРДЖИН ПИРСИ_Каримов Улугбек Нусратович, _Гоппорова Гульмира Шухратбек кизи,	544
EFFECTIVE METHODOLOGIES FOR TEACHING TRANSLATION TO UZBEK STUDENTS ACROSS UZBEK, RUSSIAN, AND ENGLISH CONTEXTS_Amanova Gulnoza Tashmuradovna	546
BOLALAR RIVOJLANISHIDA TASAVVUR VA SYURREALIZMNING AHAMIYATI (XUDOYBERDI TO'XTABOYEV VA LYUIS KERROLL ASARLARI TAHLILI ASOSIDA)_Kurbanova Muxabbat Mamadjanovna, _Sa'dullayeva Gulnoza Quvondiq qizi	549
ЖЕНЩИНЫ-ПИСАТЕЛЬНИЦЫ ЭПОХИ ДЖАДИДИЗМА И ВЗГЛЯДЫ МАХМУДХУЖА БЕХБУДИЙ НА ИХ ТВОРЧЕСТВО_Ибрагимова Сайёра Сайдуллаевна,	552
TARJIMADA ADEKVATLIK VA EKVALENTLIK_Tursunnazarova Elvira Taxirovna, _Raxmonzoda Muazzama Jasuriy	554
TEACHING SPIRITUAL HEROISM AND MORAL DETECTION IN CHARLES DICKENS'S HUNTED DOWN_Qosimov Abdulhay Axadali o'g'li, _Toxirjonova Muxlisa Akmaljon qizi,	556
ТЕМА «МАЛЕНЬКОГО ЧЕЛОВЕКА» В ЖЕНСКОЙ ЛИТЕРАТУРЕ: СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ РУССКОЙ И УЗБЕКСКОЙ ТРАДИЦИИ_Рамзанонова Нозима Фарход кизи	558
POSTMODERN ADABIY MATNLARINING O'QUVCHIGA YO'NALTIRILGAN TALQINI: INTERTEKSTUALLIK VA NARRATIV FRAGMENTATSIYA VOSITALARINING ESTETIK VA FALSAFIY ASOSLARI_Bafoyeva Roxila Valijonovna,	560
ADABIYOTDA NUTQ ODOBI TUSHUNCHASI: SHARQ VA G'ARB ANA'ANALARI KESISHMASIDA_Komilova Dildora Shavkatovna	564
CHRISTOPHER MARLOWE'S IMPACT ON ENGLISH LITERATURE_Tasheva Nafisa Zaynitdinovna	567
PROBLEMS OF RECREATING THE AUTHOR'S STYLE IN LITERARY TRANSLATION (BASED ON SHORT STORIES IN AMERICAN AND UZBEK LITERATURE)_Nasriddinova Sitara Utkirovna	569
PROBLEMS IN THE USE OF MEDICAL TERMS IN ENGLISH LINGUISTICS AND TRANSLATION STUDIES_Hodiyeva Yulduz Yunusovna	571
JOJO MOYESNING ZAMONAVIY INGLIZ ADABIYOTIDAGI HISSIY REALIZM VA IJTIMOY MASALALARGA YONDASHUVI_Tursunova Marxabo Raxmonovna	574
THE ART OF LITERARY TRANSLATION: CHALLENGES AND TECHNIQUES_Saidova Gulyora Abduhakimovna	576

THE INFLUENCE OF TRANSLATION ON GLOBAL LITERATURE <i>Saidova Gulyora Abduhakimovna</i>	577
PATRICK WHITE AND THE EVOLUTION OF MODERN AUSTRALIAN LITERATURE <i>Axmedova Shohida Akramjonovna</i>	579
PORTRAYAL OF UZBEK VILLAGE CULTURE IN THE TRANSLATION OF SHUKUR KHOLMIRAYEV'S STORIES <i>Gaybulloyeva Vazira Shokirovna</i>	582
LANGUAGE, CULTURE, AND TRADITION IN JESSE STUART'S RURAL NARRATIVES <i>Gaybulloyeva Vazira Shokirovna</i>	584
INGLIZ VA O'ZBEK POSTMODERN ADABIYOTIDA FRAGMENTATSIYA FENOMENI <i>Rakhimova Sarvinov Tolibovna</i>	586
OG'ZAKI MATN TARJIMASINING FONETIK VA LEKSIK QIYINCHILIKLARI VA UNI YENGIB O'TISH IMKONIYATLARI <i>Achilova Zulxumor Pulatovna</i>	588
ENGLISH FAIRY TALES AND THEIR AIM IN PEOPLES' LIFE <i>Karimova Go'zal Ixtiyorovna</i> ,	590
AESTHETICISM AND THE PICTURE OF DORIAN GRAY <i>Marupova Mavluda Umarjonovna</i>	592
THE POETICS OF SCIENCE FICTION IN NEAL ASHER'S WORKS THROUGH THE LENS OF SUVIN, CSICSERY- RONAY, AND FREEDMAN <i>Umarkulova Munira Zohidjon qizi</i>	594
BADIIY TARJIMADA SINTAKTIK TRANSFORMATSIYALAR VA ULARNING QO'LLANILISHI XUSUSIYATLARI (J. JOYSNING "ULISS" ROMANI MISOLIDA) <i>Pulatova Sayyora Yuldashovna</i>	597
MARK TWAIN AND HIS CONTRIBUTION TO TRUE AMERICAN NOVEL <i>Nazokat Sadullayeva Kuvondik kizi</i>	599
FAMILY VALUES, FRIENDSHIP, AND EDUCATIONALS LESSONS IN PEARL S. BUCK'S "THE BIG WAVE" <i>Mamanabiyeva Shakhrozida Sharofidin qizi</i>	601
PEARL S. BUCKNING "THE BIG WAVE" ASARIDA BOLA OBRAZINING FALSAFIY-AXLOQIY MOHIYATI VA BADIIY TALQINI <i>Mamanabiyeva Shakhrozida Sharofidin qizi</i>	604
SPIRITUAL AND SEMANTIC FEATURES OF THE CONCEPT OF 'COURAGE' IN COMPARATIVE LITERATURE AND TRANSLATION STUDIES <i>Jurayeva Mokhinabonu Komilovna</i>	606
ADABIYOTSHUNOSLIKDA EMOTSIYANING LINGVOPOETIK AHAMIYATI ZAMONAVIY INGLIZ VA O'ZBEK ADABIYOTI MISOLIDA <i>Yunusova Muattar Shokirovna</i>	607
COMPARISON OF THE SPEECHES OF EVIL CHARACTERS IN ENGLISH AND UZBEK LITERATURE <i>Umedova Oyxon Sultonovna, Kamalova Khosiyatbonu A'zamovna</i>	611
INGLIZ ADABIYOTSHUNOSLIGIDA PSIXOLOGIK TASVIRLAR YANGI DAVRLAR TIMSOLIDA <i>Fayzullayeva Nigina Sur'at qizi</i> ,	613
INNOVATIVE RESEARCH IN THE TRANSLATION PROCESS: ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND MACHINE TRANSLATION <i>Gulyora Saidova Abduhakimovna, Zikrillayev Doniyorjon Shukrullo o'g'li</i>	616
ARTISTIC PORTRAYAL OF CHILDHOOD IN GAFUR GULOM'S "NAUGHTY BOY" <i>Berdiyeva Sitara Utkerovna</i> ,	618
DORIS LESSING QISQA HIKOYALARIDA ATTENUATSIYA – VAQT OQIMINING SUSAYISHI: "XONA" ("A ROOM") QISQA HIKOYASI MISOLIDA <i>Davlatova Vazira Otabek qizi</i>	620
ADABIYOTSHUNOSLIKDA QAHRAMON KONSEPSIYASINING BADIIY TALQINI <i>Sheraliyeva Dildora Abduvaxob qizi</i>	622
THE ORIGINS AND DEVELOPMENT OF THE ARTHURIAN LEGENDS	624
<i>Khakimova Nargiza Khayrilloevna</i>	624
ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ЛЮБВИ, МОРАЛИ И ИСКУССТВА СЛОВА В ПРОИЗВЕДЕНИЯХ ДЖОДЖО МОЙЕС <i>Турсунова Мархабо Рахмоновна</i>	626
АНИМАЛИСТИЧЕСКИЙ ЖАНР В ДРЕВНИХ МИФАХ И СКАЗКАХ <i>Акромова Фаризод Нуриддиновна</i>	628
O'ZBEK REALIYALARINING INGLIZ TILIGA TARJIMASIDA EKVIVALENTLIK MUAMMOSI <i>Qulmamatov Oybek Amonovich</i>	631
NEW DIRECTIONS IN LITERATURE AND TRANSLATION <i>Saakyan Roza Yurevna, Sharapova Malika Nuritdin kizi</i>	632
ПЕРЕВОД КАК МЕЖКУЛЬТУРНАЯ КОММУНИКАЦИЯ <i>Машарупова Садокат Абдуллажоновна</i>	634
TURIZM SOHASIDAGI REKLAMA MATNLARINI TARJIMA QILISHDA PRAGMATIK YONDASHUVLAR <i>Maxmudov Xudoysukur Alisherovich</i>	637
TRANSLATION OF MANUALS AND CONSUMER INSTRUCTIONS <i>Khurliman Bayniyazova Atabay qizi</i>	638
TRANSLATION OF PRESIDENTIAL SPEECHES <i>Khurliman Bayniyazova Atabay kizi</i>	640
TEACHING HARMONY THROUGH POETRY: THE CULTURAL LEGACY OF ALEXANDER FAYNBERG <i>Nazokat Sadullayeva Kuvondik kizi, Aminova Madina Izzat kizi</i>	641
A LITERARY EXPLORATION OF YOUTH PSYCHOLOGY IN THE UZBEK VERSIONS OF KHALED HOSSEINI'S NOVELS <i>Rakhimova Zarina Uktamovna</i> ,	642
MASS MEDIA IN ENGLISH AND UZBEK LANGUAGE: SPECIFIC FEATURES AND LINGUISTIC ANALYSIS IN TRANSLATION <i>Eshboyev Abdushukur Berdinazarovich</i>	645
ПРОБЛЕМА СОХРАНЕНИЯ ЭКВИВАЛЕНТНОСТИ ПРИ ПЕРЕВОДЕ ХУДОЖЕСТВЕННЫХ ТЕКСТОВ <i>Мусеев Билолиддин Нуриддин огли, Сабирова Амелия Ринатовна</i>	647
INVESTIGATING LEXICAL AND GRAMMATICAL TRANSFORMATIONS IN THE TRANSLATION OF ARTHUR CONAN DOYLE'S CANONICAL DETECTIVE WORK (TRANSLATION AND EDITORIAL ADAPTATION) <i>Samatov Farkhod Muminovich, Eshboyeva Mahliyo Sheraliyevna</i>	648

ПЕРЕВОД ФОЛЬКЛОРНЫХ ТЕКСТОВ КАК СРЕДСТВО ФОРМИРОВАНИЯ МЕЖКУЛЬТУРНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ: ОСОБЕННОСТИ ПЕРЕДАЧИ НАЦИОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНЫХ РЕАЛИЙ СВАДЕБНЫХ ОБРЯДОВ <i>Турдиалиева Элнура Батировна</i>	651
СОПОСТАВЛЕНИЕ СВАДЕБНОЙ СИМВОЛИКИ В ФОЛЬКЛОРЕ КАК СРЕДСТВО ФОРМИРОВАНИЯ МЕЖКУЛЬТУРНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ ПРИ ОБУЧЕНИИ ИНОСТРАННЫМ ЯЗЫКАМ <i>Турдиалиева Элнура Батировна</i>	654
LUIZA GLYUKNING "AMERICAN ORIGINALITY" ASARIDA POETIK QARASHLARINING RIVOJLANISHI: "PROOFS AND THEORIES" BILAN QIYOSIY TAHLIL <i>Usmonova Muhayyo Akramovna</i>	658
PRESERVING THE LEVEL OF SPEECH EFFECT IN TRANSLATION BETWEEN UZBEK AND ENGLISH <i>Madiyeva Madinabonu Azimboy qizi</i>	659
PROBLEMS OF TRANSLATING ENGLISH PROVERBS INTO UZBEK <i>Muhammadiyeva Nodira Xudoyor qizi, Ummatkulova Nargiza Maftun qizi</i>	662
LITERAL TRANSLATION AND FREE TRANSLATION: ADVANTAGES AND DISADVANTAGES <i>Muhammadiyeva Nodira Xudoyor qizi, Inomova Lobarxon Burxon qizi</i>	663
LINGUISTIC AND CULTURAL CHALLENGES IN TRANSLATING DIPLOMATIC TEXTS FROM ENGLISH INTO UZBEK <i>Muhammadiyeva Nodira Xudoyor qizi, Farxodova Sabrina Ruxiddin qizi</i>	665
ZAMONAVIY TARJIMASHUNOSLIKDA TARJIMA USULLARINING O'RNI VA TURLARI <i>Tursunova Munira Raxmonovna</i>	667
PEDAGOGICAL INNOVATIONS IN TRANSLATOR TRAINING: NEW APPROACHES AND METHODS IN THE DIGITAL ERA <i>Tursunova Munira Raxmonovna</i>	669
КОГНИТИВНО-СЕМИОТИЧЕСКИЙ ПОДХОД К ХУДОЖЕСТВЕННОМУ ПЕРЕВОДУ (НА ПРИМЕРЕ РОМАНА ДЖОНА ГРИНА «ВИНОВАТЫ ЗВЕЗДЫ») <i>Носирова Дилноза Ризокуловна</i>	672
NARRATIVE AND IDENTITY IN SECOND LANGUAGE LEARNING <i>Shodiyeva Maftunabonu Adizovna</i>	676
COMPARATIVE DYSTOPIAN ANALYSIS: FAHRENHEIT 451 AND CONTEMPORARY LITERARY TRADITIONS <i>Khadicha Rakhmatullayeva Muxammad Zarif qizi</i>	679
TRANSLATION PROBLEMS OF PHRASEOLOGICAL UNITS IN ARTIFICIAL INTELLIGENCE SYSTEM <i>Shukurova Yulduz Yaxshimurotovna</i>	682
ПОЭТИКА АНИМАЛИСТИЧЕСКИХ ОБРАЗОВ В ПРОИЗВЕДЕНИЯХ ДЖЕКА ЛОНДОНА <i>Каримова Мунира Ахмаджановна</i>	683
MILLIY XUSUSIYATGA EGA FRAZEOLOGIK BIRIKMALAR VA ULARNING TARJIMASI <i>Shomuxammadov Xolidin Abdulvoxobzoda</i>	685
FOJEAVIYLIKNING QIYOSIY TALQINI: AMERIKA VA O'ZBEK ADABIYOTI MISOLIDA <i>Raxmonova Yulduz Xusanovna</i>	686
THE IMPORTANCE OF ISLAMIC VERBS AND KEY TERMS IN ENGLISH TRANSLATION ANALYSIS <i>Abdullayeva Nigina Abdukadirovna</i>	688
THE LEGACY OF AUSTEN'S WOMEN: PROTO FEMINIST THEMES IN "PRIDE AND PREJUDICE" <i>Husenova Zarina Nurilloevna</i>	690
TIL, MADANIYAT VA TARJIMA O'RTASIDA LINGVOMADANIY JIHATLAR VA MUAMMOLAR H.G. WELLSNING "THE WAR OF THE WORLDS" ASARI MISOLIDA <i>Mirvaliyeva Malika Zoid qizi, Pardaxo'jayeva Nodiraxon Dilmurod qizi</i>	692
АРХЕТИП ГЕРОЯ-СПАСИТЕЛЯ В ВОЛШЕБНОЙ СКАЗКЕ И ЕГО ЛИТЕРАТУРНАЯ ТРАНСФОРМАЦИЯ XIX ВЕКА В ЛИНГВОКУЛЬТУРОЛОГИЧЕСКОМ И МЕЖКУЛЬТУРНОМ АСПЕКТАХ <i>Холматова Зарина Садыковна</i>	694
ТРАНСФОРМАЦИЯ МОТИВА ВОЛШЕБНОГО ПОМОЩНИКА В ЛИТЕРАТУРНОЙ СКАЗКЕ XIX-XX ВЕКОВ В КОНТЕКСТЕ ЛИНГВОКУЛЬТУРОЛОГИЧЕСКОГО АНАЛИЗА И ПРЕПОДАВАНИЯ ИНОСТРАННЫХ ЯЗЫКОВ <i>Холматова Зарина Садыковна</i>	696
ХУДОЖЕСТВЕННОЕ ОТОБРАЖЕНИЕ ДЕТСТВА В ПРОИЗВЕДЕНИИ ГАФУРА ГУЛОМА «ОЗОРНИК» <i>Бердиева Ситора Уткеровна</i>	697
CHRISTOPHER MARLOWE AND 17 th CENTURY ENGLISH DRAMA: PURSUITS OF WILL AND KNOWLEDGE <i>Berdieva Sitora Utkerovna, Akhmedova Rushana Tolibjonovna</i>	699

**XORIJIY TILLARNI O'QITISH METODOLOGIYASINI MODERNIZATSIYA
QILISH MUAMMOLARI: MAHALLIY VA XORIJIY TAJRIBA MAVZUSIDAGI
RESPUBLIKA ILMIY-NAZARIY ANJUMAN TO'PLAMI**

**СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ РЕСПУБЛИКАНСКОЙ НАУЧНО-
ТЕОРЕТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ, ПОСВЯЩЁННОЙ ПРОБЛЕМАМ
МОДЕРНИЗАЦИИ МЕТОДОЛОГИИ ПРЕПОДАВАНИЯ ИНОСТРАННЫХ
ЯЗЫКОВ НА ПРИМЕРЕ ОТЕЧЕСТВЕННОГО И ЗАРУБЕЖНОГО ОПЫТА**

**PROCEEDINGS OF THE REPUBLICAN SCIENTIFIC AND THEORETICAL
CONFERENCE ON PROBLEMS OF MODERNIZING THE METHODOLOGY
OF FOREIGN LANGUAGE TEACHING IN THE EXAMPLE OF LOCAL AND
INTERNATIONAL EXPERIENCE**

Muharrir:
Texnik muharrir:
Sahifalovchi:
Dizayner:

A. Qalandarov
G. Samiyeva
Z. Elmurotova
M. Arslonov

Nashriyot litsenziyasi AI № 178. 08.12.2010. Original – maketdan bosishga
ruxsat etildi: 20.10.2025. Bichimi: 60/84 1/16 «Palatino Linotype» garn. Ofset
bosma usulida. Ofset bosma qog'ozi. Bosma tabog'i 44.5 Adadi 20.
Buyurtma № 314. Bahosi kelishilgan holda.

«Sharq-Buxoro» MCHJ bosmaxonasida chop etildi.
Buxoro shahar O'zbekiston Mustaqilligi ko'chasi, 70/2 uy.
Tel: 0(365) 222-46-46